

Vëzhgimi

Interpretimi

Të nxënit

Perspektiva

Metodologjia e vëzhgimeve në klasë ²

- Nuk ka një metodë perfekte por vetëm një larmi teknikash që i përshtaten detyrës.
- Qëllimi i vëzhgimit përcakton metodat e mbledhjes së të dhënave, analizën dhe përdorimin e vëzhgimit (Hopkins 1993).

Metodologjia e vëzhgimeve në klasë ³

•

**Vëzhgimi i
pastrukturuar
ar**

•

**Vëzhgim i
përqëndruar**

•

**Vëzhgim
gjysëm i
strukturuar**

•

**Vëzhgimi
sistematik**

Vëzhgimi i pastrukturuar

Nuk ka listë kontrolli, asnjë tabelë.

Vëzhguesi regjistron mësimin në rendin kronologjik duke përdorur një fletë të zbrazët

Përshkruan drejtimin e përgjithshëm të mëimit, nëse fëmijët janë të interesuar, nëse mësuesi e di temën dhe është përgjegjës, nëse sjellja e tij është e mirë, etj.

Vëzhgimi i pastrukturuar

5

Kjo teknikë vëzhgimi është forma më e zakonshme e regjistrimit

E paqartë dhe mund të çojë në gjykime të parakohshme (Walker, 1989; Wragg, 1999).

Një qasje e tillë mund të jetë subjektive, e pasaktë

Mund të ketë nevojë për metodat të tjera të kontrollit të të dhënave të ndryshme.

Njerëzit janë të vetëdijshëm për rrezikun e paragjytimeve dhe do të bëjnë çmos për të eliminuar idetë dhe paragjykimet e paraprake

Rezultati i vëzhgimit mund të ndryshojë thelbësisht nga një vëzhgues në tjetrin (Wragg, 1999).

Vëzhgimi i pastrukturuar

6

Një qasje e rekomanduar është regjistrimi i informacione faktike dhe përshkruese dhe lihet interpretimi i të dhënave gjatë diskutimit me mësuesin (Hopkins, 1993; Wragg, 1999).

Vëzhgimi se bashku me një koleg tjetër, si dhe krahasimi i shënimeve më pas është një mënyrë tjetër për të kontrolluar dhe vërtetuar cilësinë e vëzhgimit (Bell, 1999).

Vëzhgim i përqëndruar

Mësimi në nivel mikro është një metodë e mësimdhënies e cila ndihmon për të zvogëluar shkallën e ndërlikueshmërisë së mësimdhënies (Brown, 1975).

Një qasje është të përqëndrohet vëzhgimi në klasë nga të vëzhguarit e gjithë mësimi tek vëzhgimi i një pjese të mësimi, duke u përqëndruar në një aspekt të veçantë të mësimdhënies. Ajo mund të jetë për shembull, teknika e pyetjes së mësuesit, si mësuesi i mban fëmijët të përqëndruar në detyrë ose menaxhon sjelljen e tyre etj.

Vëzhgimet e përqëndruara shihen në studime si pjesë e zhvillimit profesional në vazhdimësi dhe përdoren si një mënyrë efektive që një mësues të mësojë më shumë rreth mësimdhënies së tij ose rreth motivimeve, aftësive dhe zotësive të nxënësve.

Vëzhgim gjysëm i strukturuar

Metodat gjysmë të strukturuar janë të lidhura drejtpërdrejt me një vëzhgim të përqëndruar dhe nuk janë të rënduara me metodat sasiore si metodat e regjistrimit sistematik.

Shumë aspekte të një mësimi mund të regjistrohen me një regjistër kohor, të tilla si: mësime ndërmjet përqëndruar tek mësuesi, aktivitete me në qendër nxënësin, gjatësinë e secilës detyrë, numri i nxënësve që nuk janë përfshirë në detyra etj.

Hopkins (1993) përshkroi një qasje vizuale me një diagram të planit të uljes së nxënësve në klasë. Ky diagram ndihmon për të regjistruar atë që ndodh në duke u përqëndruar në klasë të fëmijët në intervale të rregullta kohore: për shembull: kush u përgjigj në pyetjet, kush nuk sillet mirë, kush është i përqëndruar në detyrë, janë djemtë dhe vajzat të përfshirë në detyra dhe nëse vlerësohen nga mësuesi. Diagrami mund të analizohet ose plotësohet më tej me një tabelë të thjeshtë duke paraqitur numrat dhe përqindjet e asaj që ka qenë në qendër të vëzhgimit dhe mund të bëhen informacione të dobishme për këtë mësues (Hopkins, 1993)

Vëzhgimi sistematik

Në anën tjetër të spektrit janë metodat analitike dhe sistematike të vëzhgimit

- Qasje të tilla shikojnë aspekte specifike të mësimdhënies dhe ato duhet të hartohen paraprakisht nga mësuesi dhe drejtori (vëzhguesi) (Brown, 1975).

Ky sistem fillestar i njohur si FIAC (Flanders Kategoritë e analizës së ndërveprimit) përshkruan bashkëveprimet verbale mësues-nxënës duke përdorur dymbëdhjetë kategori.

- Numrat caktohen për sjellje të veçanta dhe vëzhguesi regjistron një kategori çdo tre sekonda. Prandaj, kërkon ca praktikë që vëzhguesi të njihet me kategoritë dhe kriteret dhe për të rikujtuar menjëherë numrin që i atribuohet një kategorie të veçantë.

Sistemi i Analizës së Ndërveprimit BIAS ose Brown.

Kategoritë BIAS mund të regjistrohen në një tabelë dhe përqindja e secilit lloj të bashkëveprimit mësues-nxënës mund të llogaritet duke dhënë një bazë për reflektim (Brown, 1975)

Vëzhgimi sistematik

Sistemet FIAC dhe metodat e tjera analitike në vazhdim të përqëndruara tek arritjet dhe qëndrimi i nxënësve janë përdorur për të përcaktuar praktikën mësimore universale më të suksesshëm: ato përfshijnë entuziazëm, shpjegime të qarta, përforsim, pyetje të rendit të lartë dhe përdorimi i ideve të nxënësve

Metodat sasiore janë faktike, jo gjykuese dhe të besueshme.

Ato përfaqësojnë mjete të shkëlqyera për studiuesit arsimor por kodifikimi dhe përshkrimi i vlerësimit duhet të mësohen dhe kërkohej trajnim, i cili kërkon kohë

- Me çdo metodë analitike që përqendrohen në një veprimtari, është e pashmangshme të humbasësh informacione të tjera.
- Prandaj, meqënëse metodat e hapura kishin nevojë për një kontroll të kryqëzuar, Brown (1975) rekomandoi regjistrimin në një formë narrative të çdo ngjarje apo incidenti interesant menjëherë pas regjistrimit të sistemit të kategorive gjatëmësimi ose në fund të orës së mësimi.

Shumë ekspert dhe studiues njohin nevojën e përdorimit të formave të ndryshme të regjistrimeve.

Ewens dhe Cockburn të dy deklaruan se vëzhguesit zhvillojnë stilet e tyre të regjistrimit gjatë vëzhgimeve: ata mund të përdorin një listë të kërkesave, treguesve për t'i ndihmuar në mbajtjen e vëzhgimit të përqendruar, por me kalimin e kohës me përvojën e fituar, ata kanë tendencë të mbështeten më pak tek treguesit dhe regjistrojnë në një formë narrative, duke analizuar ato shënime bazuar tek kriteret më pas (Ewens, 2001; Cockburn, 2005).

Versioni narrativ i mësimi mund ta bëjë diskutimin më të freskët dhe personal (Ewens, 2001).

Procedurat e vëzhgimit

**Regjistrimi
video dhe
audio**

**Mësimi në
nivel mikro**

**Mësimdhënia
në ekip**

**Vëzhgimi nga
kolegët**

Regjistrimi video dhe audio

Vëzhgimi mund të kryhet në mënyre te drejtpërdrejt ose regjistrohet duke përdorur videotaping ose regjistrim zanor.

Videot kanë janë përdorur në klasa për një kohë të gjatë, por shpesh hidhen poshtë sepse ato janë shumë teknike, kërkojnë kohë dhe mund të ushtrojnë presion mbi pjesëmarrësit.

Skriptet e kasetave gjithashtu ofrojnë një mundësi të mirë për analizë gjuhësore.

Videot janë materiale fantastike që lejojnë mësuesit të interpretojnë dhe të mendojnë lidhur me mësimdhënien e tyre.

Regjistrimi video dhe audio

Videot janë më të përshtatshmet për të analizuar aspektin verbal dhe bashkëveprimet, gjuhën e trupit dhe diskutimin, dhe mund të japë një pasqyrë të mirë për ndjenjat dhe nivelin e të kuptuarit të nxënësve.

Klipet me video sigurojnë një procesverbal të përhershëm, të dhëna për t'u shpërndarë edhe me të tjerët përfshirë nxënësit dhe ri-interpretohen lehtë.

Mësimi në nivel mikro

- Eshte praktikë e organizuar e mësimdhënies e cila u jep besim, mbështetje dhe reagime të dobishme mësuesve.
- Kjo metode shpesh regjistrohet me video eshte jashtëzakonisht e dobishme për t'u parë dhe diskutuar.
- Allen, një nga themeluesit e kesaj metode ka zhvilluar një model të ri të quajtur "feedback 2 + 2" ku mësuesit i jepen dy komente pozitive dhe dy sugjerime për përmirësime.

Mësimdhënia në ekip

- Një mësues merr përsipër drejtimin e mësimit ndërsa tjetri përfshihet më aktivisht me nxënësit.
- Furness vërejtí që nxënësit ishin të qartë në detyrë dhe ishin të motivuar mirë për të mësuar dhe për patur arritje.
- Një tjetër mënyrë organizimi e mësimdhënies në grup praktikohet midis mësuesve me përvojë dhe mësuesve të rinj në shkollë, i cili i ndihmon mësuesit e rinj të artikulojnë qasjet e tyre në mjedisin e tyre të ri.
- Mësimdhënia në ekip duket se varet nga besimi dhe besimi i ndërsjellë midis mësuesve të përfshirë.

- Një mënyrë tjetër për të përmirësuar efektivitetin e vëzhgimit në klasë është të punohet në çifte: mund të jetë mësuesi dhe drejtuesi që vëzhgojnë një mësim së bashku. Përfitimi për të dy vëzhguesit është në krahasimin dhe diskutimin e shënimeve dhe përfundimeve të tyre.
- Ky ushtrim rrit vigjilencën dhe vetëdijen për interpretimin subjektiv në procesin i vëzhgimit (Wragg, 1999) dhe krijon një mundësi për të gjithë pjesëmarrësit të përcaktojnë praktikën më të mirë.

Korniza e Charlotte Danielson për mësimdhëniën

1. Planifikimi dhe përgatitja

- a. Demonstron njohuri të përmbajtjes dhe pedagogjisë
- b. Demonstron njohuri rreth studentëve
- c. Vendosja e rezultateve mësimore
- d. Njohuria demonstruese e burimeve
- e. Hartimi i Udhëzimit Koherent
- f. Hartimi i Vlerësimeve të nxenesve

3. Udhëzimi

- a. Komunikimi me nxenesit
- b. Përdorimi i teknikave të diskutimit dhe pyetjeve
- c. Angazhimi i nxenesve në mësim
- d. Përdorimi i Vlerësimit në mësim
- e. Demonstrimi i fleksibilitetit dhe përgjegjësisë

2. Mjedisi në klasë

- a. Krijimi i një mjedisi respekti dhe raporti
- b. Krijimi i një kulture për të mësuar
- c. Menaxhimi i procedurave në klasë
- d. Menaxhimi i sjelljes së nxenesve
- e. Organizimi i hapësirës fizike

4. Përgjegjësitë profesionale

- a. Reflektimi lidhur me mësimdhënies
- b. Mbajtja e shënimeve të sakta
- c. Komunikimi me familjet
- d. Pjesëmarrja në Komunitetin Profesional
- e. Rritja dhe zhvillimi profesional
- f. Profesionalizëm

Sistemi i Vlerësimit CLASS

□ CLASS (Pianta, La Paro, & Hamre, 2008) është një kornizë vlerësimi për vëzhgim në klasë që identifikon tre fusha kryesore dhe një numër dimensionesh brenda seciles fushe:

1. Mbështetje emocionale - Klima në klasë (pozitive dhe negative) - ngrohtësi, respekt, kënaqësi, entuziazëm Ndjeshmëria e mësuesit ndaj nevojave të nxenesve. Lidhur me perspektivat e studentëve - respektimi i autonomisë së studentëve, interesave, motivet

2. Organizimi i klasës
Menaxhimi i sjelljes
Produktiviteti - menaxhimi i kohës, maksimizimi i mundësisë për të mësuar
Formatet e mësimi - aktivitete që maksimizojnë angazhimin

3. Ndihma mësimore
Zhvillimi i konceptit - përqendrimi në të menduarin e rendit më të lartë
Cilësia e feedbackut
Modelimi i gjuhës - pyetje, zgjerim, përdorim i fjalorit

Praktika Juaj

□ Listoni

- 3 gjera te reja qe mesuat lidhur me vezhgimin ne klase
- 2 aspekte qe mund te perfshihen ne pozicionin tuaj si drejtues dhe veshtresite qe mund te hasni
- 1 pyetje qe mund te kini lidhur me vezhgimin ne klase

Planifikimi dhe drejtimi i diskutimit pedagogjik/vëzhgimi

22

- Ju duhet që të kryeni një cikël të plotë vëzhgimi dhe diskutimi tregojnë zhvillimin tuaj profesional në këtë aspekt.

1. Mbledhja e të dhënave paraprake dhe përgatitja për vëzhgimin e mësimit

- A. Përzgjidhni një mësues (të çdo grupmoshe ose lënde) në shkollën tuaj ose në shkollën e trajnimit.
- B. Bisedoni paraprakisht me mësuesin dhe të përgatituni për vëzhgimin e mësimit.

1. Mbledhja e të dhënave paraprake dhe përgatitja për vëzhgimin e mësimit²⁴

- Përshkruani shkurtimisht bisedën që u zhvillua (mund të pyesni mësuesin se çfarë pret që nxënësit të dinë në fund të mësimit)?
- Si planifikon mësuesi ta arrijë këtë, dhe si do mund të kuptojë nëse nxënësit mësuan atë që ai priste që ata të nxinin?
- Përshkruani shkurtimisht, sipas rastit, informacionin e posaçëm për klasën dhe karakteristika të tjera të shkollës dhe të mësuesit.

1. Mbledhja e të dhënave paraprake dhe përgatitja për vëzhgimin e mësimit

- Pas bisedës paraprake, përcaktoni **qëllimet e vëzhgimit të mësimit** dhe përshkruani se çfarë do të vëzhgoni për të mësuar rreth këtyre qëllimeve.

2. Dokumentimi i vëzhgimit të mësimit

- C. Vëzhgoni mësimin dhe dokumentojeni atë
- Rrjedha e mësimit duhet të dokumentohet nëpërmjet transkriptimit (stenografisë). Transkriptimi i diskutimit të folur duhet të jetë sa më i saktë dhe i plotë.
- Drafti i dokumentimit të mësimit duhet të paraqesë një pamje sa më të qartë të procesit të mësimdhënies dhe të nxënies të mësimit, në mënyrë që dhe ata të cilët nuk ishin të pranishëm në mësim do të mund të kuptojnë se çfarë ndodhi. Ky dokumentim do të bashkëngjitet si shtojcë.

3. Përshkrimi, analizimi dhe interpretimi i mësimit

- C. Përshkruani dhe analizoni mësimin
- Përshkruani shkurtimisht, me terma të përgjithshëm, mësimin dhe veprimtaritë e mësimeve dhe të nxënësve që përfshihen në të.
- Përzgjidhni dhe përshkruani dimensione të ndryshme të mësimit (organizativ dhe udhëzimi) në kuadër të qëllimeve të synuara të vëzhgimit. Bazojeni përshkrimin në shembuj, evidenca ose citate nga mësimi.
- Përzgjidhni një dimension kyç të udhëzimit për mësimin që vëzhguat, pavarësisht nëse përcaktuat ose jo qëllime të vëzhgimit, dhe shpjegoni se përse zgjodhët këtë dimension.

3. Përshkrimi, analizimi dhe interpretimi i mësimit

28

- Analizoni dimensionin e përzgjedhur të udhëzimit dhe jepni një interpretim duke u bazuar në shembuj/evidenca/citate.
- Çfarë mendoni se ndodhi gjatë mësimit në këtë dimension?
- Përse mendoni se ndodhi?
- Cilat janë përparësitë dhe të metat e mënyrës se si reagoi mësuesi dhe cila është marrëdhënia ndërmjet veprimtarisë së mësuesit dhe veprimeve të nxënësve në këtë dimension?
- Cila do të ishte një alternativë e dëshirueshme ndaj asaj që u tha apo u bë?

4. Diskutimi pedagogjik

- D. Zhvilloni një *diskutim pedagogjik* me mësuesin duke u përqendruar te mësimdhënia dhe të nxënit. Përshkruani njohuritë e fituara nga takimi:
- Zgjidhni dy objektiva për diskutimin pedagogjik (një objektiv për të përforcuar një sjellje të efektshme që keni vëzhguar në mësimdhënie dhe një për të diskutuar ose ndryshuar sjelljen e vëzhguar në mësimdhënie).

4. Diskutimi pedagogjik

30

- Përshkruani shkurtimisht procesin e diskutimit pedagogjik:
- Si nisi biseda?
- Cilat ishin pikat ku u përqendrua dhe përse?
- Cilat aspekte u përjashtuan nga biseda dhe përse?
- Aspektet e ndjeshme që u shprehën, në lidhje me përmbajtjen dhe strukturën e bisedës.
- Nëse nevojitet, bashkëngjitni dokumentimin e pjesëve me rëndësi të bisedës.

- E. Përshkruani hapat e nevojshëm për zhvillimin e mësuesit në vijim të *diskutimit pedagogjik*.
- Cilat ishin dobritë e diskutimit për mësuesin?
- Çfarë do të sugjeronit që të zhvillonte apo mësonte më tej?
- A ka ndërmarrë mësuesi ndonjë nismë për zhvillim?

- F. Ndani mendimet tuaja personale rreth sjelljes suaj në këtë përvojë
- A u arritën objektivat e diskutimit pedagogjik?
- Si?
- Çfarë e ndihmoi arritjen e tyre?
- Çfarë pengesash/kufizimesh u hasën dhe çfarë i shkaktoi ato?
- Cilat janë pikat ku do të përqendroheni për përmirësim të mëtejshëm?

**Let us fly high as instructional
leaders, and let our motto be:**

**“Veni, vini, confero”
I came, I saw, I conferred**